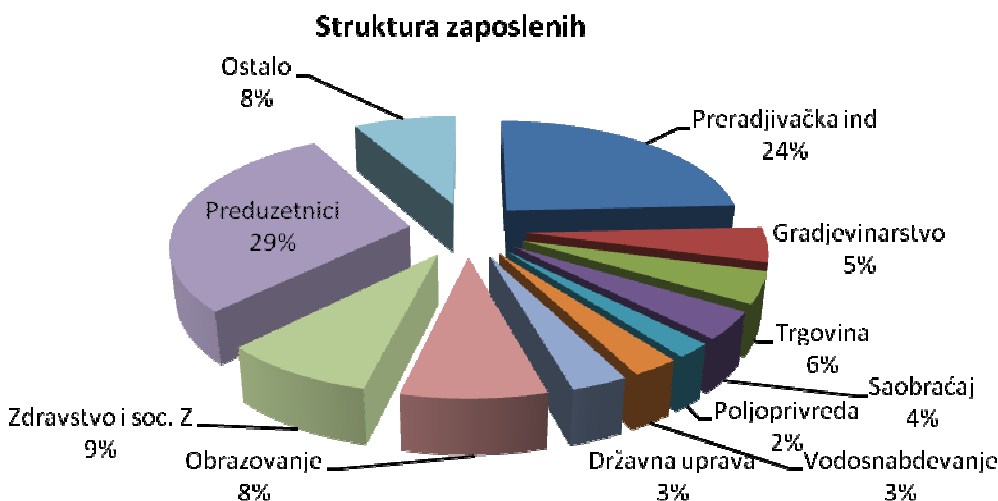

REGION UŽICE

I STRUKTURA PRIVREDE

Na području Regiona posluje oko 2.800 privrednih društava i preko 10.000 registrovanih radnji. Glavne delatnosti u privrednoj strukturu regiona Užice, merene brojem privrednih subjekata, brojem zaposlenih i ostvarenim prihodima po delatnostima su prerađivačka industrija, poljoprivreda, šumarstvo, građevinarstvo, trgovina i saobraćaj.

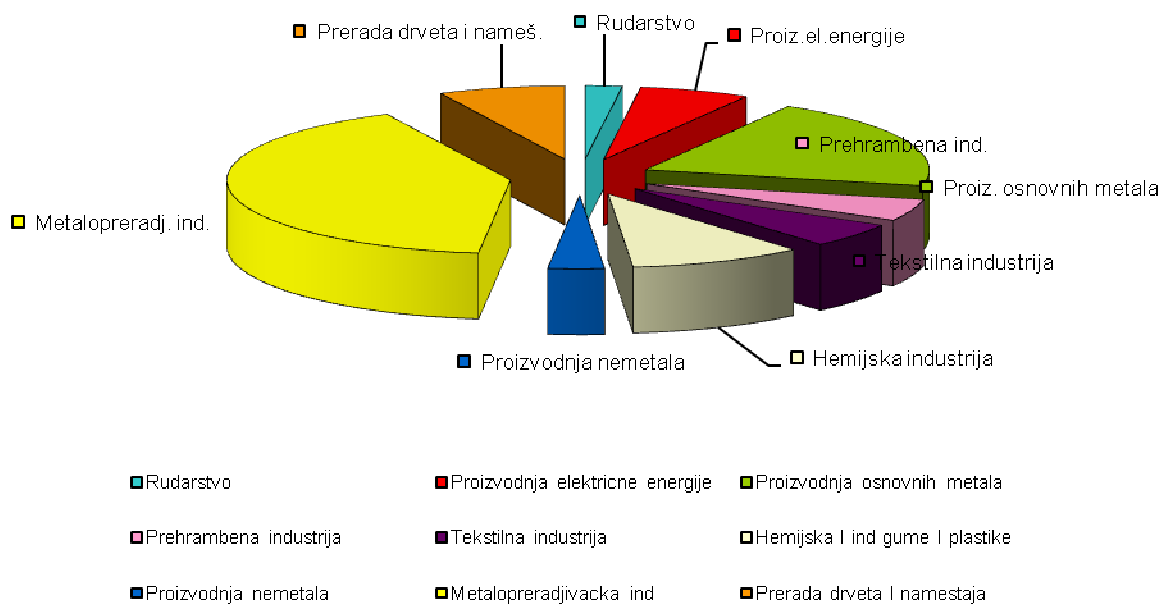
Na području 10 opština Regiona zaposleno je 64.540 radnika. U privrednim delatnostima angažovano je 33258, vanprivredi 12432 lica a u privatnim radnjama 18850 radnika.

Nezaposlenost predstavlja već duže vreme jedan od najvećih ekonomskih problema u zemlji i Regionu. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje u 2013. (prosek) godine na našem Regionu posao je tržilo 34750 ljudi. Prema poslednjim podacima NSZ u decembru 2014, broj lica koji traže posao je smanjen na 30 548, što predstavlja smanjenje veće od 12%. Najveći broj lica koja traži posao prijavljen je u Prijepolju (6094), Priboju(5217), Užicu (4697) i Ivanjici (4418) a najmanji u Čajetini (806) i Kosjeriću (819). U opštinama Nova Varoš, Bajina Bašta i Požega posao traži preko 2000 lica. U opštini Arilje na evidenciji NZS nalazi se 1365 lica.

Prosečno isplaćena **zarada** u Regionu u poslednjoj deceniji je konstantno manja od proseka Republike za više od 10%. Nivo zarade Regiona u odnosu na Republiku nalazi se u rasponu od 82% do 90%. U decembru 2014., zarada na Regionu od 59382 dinara (42950dinara bez poreza i doprinosa) čini 86 % proseka Republike. Najviši nivo zarada ostvaren je u Kosjeriću, Užicu i Čajetini. Najmanje zarade zabeležene su u Arilju i Priboju.

U **industrijskoj proizvodnji Regiona** najzastupljenije su metaloprerađivačka industrija sa 41 %, proizvodnja osnovnih metala 20,1%, hemijska industrija i industrija gume i plastike sa 9,9%, proizvodnja električne energije 6,3%, prerada drveta i nameštaja 7,2 %, tekstilna 5,4% i prehrambena industrija sa 4,8% učešća.

Struktura industrije po granama 2014

Mogućnosti za povećanje iskorišćenosti kapaciteta

- Klustersko/interesno povezivanje privrede (trenutno ne postoje funkcionalni klasteri);
- Investiranje u istraživanje i razvoj;
- Razvoj industrijskih i tehnoloških parkova i inkubatora;
- Povezivanje preduzeća sa naučnim institucijama;
- Institucionalna podrška izvozno orjentisanim preduzećima;
- Potrebna je veća transparentnost o raspoloživim kapacitetima;
- Jačanje saradnje sa ino partnerima i razmatranje drugih vidova saradnje;
- Aktivniji pristup lokalnih samouprava i Komore (dostupnost informacija, ažuriranje sajtova, agresivnija promocija komparativnih prednosti).

U poljoprivredi Regiona koja ima sve odlike proizvodnje brdsko-planinskog područja, postoji problem usitnjenosti poseda. Broj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava je u stalnom porastu. U ukupnom broju gazdinstava dominiraju gazdinstva veličine 4-5 ha.

Užički Region poznat je po značajnoj proizvodnji maline visokog kvaliteta. Godišnja proizvodnja od 35 000t do 40000 t, čini 40% ukupne količine proizvedene u Srbiji. Prirodni uslovi omogućavaju povećanje zasada maline, kupine, aronije i borovnice.

Perspektiva razvoja poljoprivrede je u povećanju stepena finalizacije i organskoj proizvodnji. Očuvana prirodna sredina, konfiguracija terena, postojeći proizvodni i preradivački

kapaciteti predstavljaju mogućnost za budući razvoj organske proizvodnje. Interesovanje za ovu oblast poljoprivrede sve je veće, jer se povećava broj proizvođača, preradjivača i otkupljivača organskih proizvoda.

Region poseduje sirovinsku bazu za preradu drveta, proizvodnju iverice, nameštaja, peleta, briketa. Postoje neiskorišćeni kapaciteti u kojima bi se mogla organizovati proizvodnja navedenih proizvoda.

TURIZAM

Region Užice u turističkom prometu Srbije učestvuje sa preko 11%.

Najveći broj hotelskih kreveta (65%) je u kategoriji od 2*, što ne zadovoljava savremene standarde za boravak gostiju. U poslednjih 5 godina, najviši rast je realizovan u kategoriji hotela od 4*, s obzirom na rast tražnje za višim nivoom usluge. Ne postoji nijedan hotel koji posluje pod nekim od globalnih hotelskih brendova. Zlatiboru nedostaje jedan luksuzni objekat sa 5* a planu je izgradnja hotela Tornik sa 5*.

Učešće stranih turista u ukupnom broju dolazaka i noćenja je i dalje skromno (16,62% od ukupnog broja dolazaka i 13,46% učešća u ukupnom broju ostvarenih noćenja). Pored tražnje bivših jugoslovenskih republika koja čini 60,82% u ukupnom prometu stranih turista je Ruska Federacija, sa učešćem od 9,16% u ukupnim noćenjima stanih turista. Ruski turisti uglavnom dolaze iz Crne Gore dok tursiti iz Slovenije gotovo isključivo u organizovanim grupama.

Region ima relativno dobar imidž turističke regije kao gastronomski autentičnog područja, pa stoga postoji veliki potencijal ponude prirodne, zdrave i autentične hrane/tradicionalnih proizvoda.

Evidentno je nedovoljno investiranje kako javnog i privatnog sektora tako i lokalne samouprave u turističku privredu regije i ulaganje u marketing i promociju.

Izgradnja gondole na Zlatiboru, koja bi trebala da bude najduža gondola na svetu, izgradnja auto kampa na Zlatiboru, gradnja marine i nastavak izgradnje pontonske plaže na Kokinom Brodu-Zlatarsko jezero, sistema za veštačko osnežavanje na Zlataru, svakako će uticati na kvalitet i obim ponude a time i povećanje tražnje.

SPOLJNOTRGOVINSKA RAZMENA

Privreda Regiona, u ukupnoj razmeni Republike Srbije učestvuje približno sa 4%, i to u izvozu sa 5%, u uvozu sa 3 %.

Spoljnotrgovinska razmena Regiona po opštinama (2014./2013.)

-u mil. USD-

R.b.	Grad/ Opština	2014.godina			2013.godina		
		Izvoz	Uvoz	Suficit/ Deficit	Izvoz	Uvoz	Suficit/ Deficit
1.	Arilje	62,1	28,0	34,1	51,5	31,7	19,8
2.	Bajina Bašta	6,2	3,4	2,8	6,8	9,1	-2,3
3.	Ivanjica	53,8	27,3	26,5	58,4	31,3	27,1
4.	Kosjerić	18,8	5,3	13,5	17,1	5,2	11,9
5.	Nova Varoš	4,0	3,8	0,2	3,9	3,4	0,5
6.	Požega	51,0	19,9	31,1	48,3	22,8	25,5
7.	Priboj	9,4	4,4	5,0	6,6	4,6	2,0
8.	Prijepolje	27,1	17,3	9,8	21,9	19,7	2,2
9.	Užice	418,3	398,8	19,5	437,7	530,1	-92,4
10.	Čajetina	19,9	7,2	12,6	15,0	7,1	7,9
Ukupno Region		670,6	515,4	155,1	667,2	665	2,2

U strukturi izvoza najzastupljeniji su obojeni metali i metalni proizvodi, voće (malina), proizvodi namenske industrije, drvo i proizvodi od drveta a u strukturi uvoza najveće učešće imali su metal i metalni proizvodi, mašine i uređaji, drvo i proizvodi od drveta, plastične mase i proizvodi od plastičnih masa.

Zemlje Evropske unije, Republike bivše SFRJ, Zemlje u tranziciji Centralne i Istočne Evrope i Razvijene zemlje Amerike su najznačajniji partneri u izvozu (95% izvoza).

Preduzeća sa područja Regiona Užice su najviše izvozila u Nemačku, Italiju, Sloveniju, SAD, Francusku, Rusku federaciju i BIH (oko 70% ukupnog izvoza). Najviše robe je izvezeno u Nemačku- (preko 20% ukupnog izvoza Regiona). Najviše robe se uvozi iz Ruske Federacije i Kine.

Mogućnost povećanja spoljnotrgovinske razmene

- Bolje povezivanje privrednih subjekata i zajednički nastup
- Veća prisutnost na specijalizovanim inostranim sajmovima
- Razmatranje povećanja izvoza u zemlje iz okruženja i zemlje koje imaju veće mogućnosti apsorpcije domaćih proizvoda – treba razmotriti zemlje sa kojima imamo deficiti mali obim izvoza, koji imaju veći broj stanovnika i gde postoje mogućnosti plasmana naših proizvoda. Kao što je došlo do povećanja izvoza na rusko tržište suvomesnatih proizvoda razmotriti izvoz drugih poljoprivrednih proizvoda (maline, jabuke, šljive) nameštaja...montažnih objekata...
- Udruživanje privrednika iz iste branše stvorilo bi određene pogodnosti i smanjenje troškova kada je u pitanju ulaganje u istraživanje, distribuciju i promociju proizvoda.
- Povećanje proizvodnje voća i povrća putem povećanja zasađenih površina pod ovim kulturama,

- Ulaganje u razvoj pčelarstva, ribarstva, kozarstva i očarstva,
- Zajedničkim nastupom prema državnim organima moguće je poboljšati ambijent za izvozno orjentisana preduzeća
- Veće korišćenje povezivanja preko RPK i PKS i njihovih predstavništava u inostranstvu

II PRIVATIZACIJA

Od preko 250 društvenih preduzeća koja su poslovala u Regionu pre otpočinjanja procesa privatizacije, još uvek nije privatizovano 24 preduzeća (spisak preduzeća u prilogu 1.)

Preko 120 preduzeća koja su u postupku stečaja, likvidacije ili su brisana iz Registra, 45 preduzeća su bila privatizovana a kod ostalih nije ni bio sproveden postupak privatizacije.

Od 59 preduzeća privatizovana putem aukcija i tendera i 38 preduzeća privatizovanih prema starom Zakonu o svojinskoj transformaciji mali broj aktivno posluje i da se može reći da su relativno uspešno privatizovana. Mnoga preduzeća se vode kao aktivna a uopšte ne posluju i nemaju zaposlenih radnika (Gradina, Kotroman...).

Relativno uspešne privatizacije su imala sledeća preduzeća: Fasil iz Arilja, HTP Palisad Zlatibor, Fabrika čarapa Proleter i ŠPIK Iverica iz Ivanjice, Fabrika cementa Kosjerić, Plastika i Zlatarplast Nova Varoš, Fabrika kreča Jelen do, Poliester Priboj, Elan Prijepolje, Valjaonica aluminijuma, Valjaonica bakra i Jedinstvo i Jedinstvo Metalogradnja, Putevi, Autoventil, Corun, Pekarsko preduzeće Sreten Gudurić, Kadinjača Užice.

Sa privredne scene Regiona su nestali nekada moćni giganti koji su zapošljavali više hiljada radnika: Zvezda, Sloboda, Tarateks, Laminat iz Bajine Bašte, Industrija mesa iz Čajetine, Špik Sloga, Industrija tepiha iz Ivanjice, Povlen, GP Grad, Moda, Univerzal iz Kosjerića, Epoksid, Fabrika gume i obuće Zlatar, trikotaža Sloboda, GP Radnik, Inova iz Nove Varoši, Proleterski put, Potens iz Požege, Inkop iz Priboja, Ljubiša Miodragović, Iris, Limka iz Prijepolja, Frotex, Desa Petronijević, Mesar, Metaloprerađa, Raketa, Gama, Tvrdi metal, GP Zlatibor iz Užica, Mlekara iz Sevojna,

PRILOG: Spisak neprivatizovanih preduzeća